

ЗАЛИЧАВАНЕ НА ВСИЧКО ПАЛЕСТИНСКО

Етническото прочистване на
бедуинските и пастирските общности
в Западния бряг от страна на Израел

РЕЗЮМЕ

РЕЗЮМЕ

„Това, което се случва в момента, е заличаването на хора, дървета и камъни, и всичко, което е палестинско, от заселници, действащи с подкрепата на военните.“

Мунтасир ал-Малики, жител на Куфр Малик

Според доклада на Амнести Интернешънъл, палестинските бедуини са живели поколения наред в окупираното село Хирбет Занута (Занута) на Западния бряг, осигурявайки прехраната си с пастирство, земеделие и производство на млечни продукти. След подписването на Споразуменията от Осло II през 1995 г. селото попада в т.нар Зона „С“, която се намира под пълен израелски военен и административен контрол. Докладът описва че днес Занута постепенно бива завзета завзета от израелски аванпостове и селища и унищожавана от насилие и терор, подкрепяни от държавата Израел.

Според Амнести Интернешънъл, през 2021, само на около един километър от Занута, израелските заселници създават незаконен аванпост, известен като ферма „Меитарим“. Амнести документира, че в последствие заселниците започват продължителна кампания от насилствени атаки и заплахи срещу жителите на Занута. Те подпалват палатки и класни стаи на жителите, нахлуват в домовете им, бият са ги с пушки, замерят ги с камъни, чупят соларните им панели и прозорци, изпразват резервоарите им за вода и изливат отпадъчни води върху земеделските им земи.

Руини в Занута след разрушаването на селото от израелски заселници. На заден план, на хълма, откъдето се разкрива гледка към селото, се вижда фермата „Мейтарим“. 1 септември 2025 г. © Амнести Интернешънъл

Историята на Занута отразява съдбата на десетки палестински бедуински и пастирски общности в Зона “С”, които вече са били разселени или са изложени на непосредствен риск от разселване. Докладът разкрива мащаба и сериозността на кампанията за етническо прочистване, насочена срещу тези общности, провеждана в контекста на система на апартейд и незаконна окупация и на фона на продължаващия геноцид в окупираната ивица Газа.

Докладът също така показва - противно на това, което твърдят твърде много хора в международната общност - че кампанията не е дело на „незаконни“ заселници, организации на заселници или „екстремистки“ министри. С други думи, насилието от страна на заселниците не е отклонение, а съществена част от организирана държавна политика на Израел.

Амнести Интернешънъл посочва, че ескалиращото насилие в Занута е предшествано от десетилетия на системна дискриминация от страна на израелските власти, включително постоянни заплахи за разрушаване на домовете на жителите с цел те да бъдат принудени да напуснат - обичайна практика, възприета от Израел за налагане на системата на апартейд.

Жителите на Занута многократно са сигнализирали за нападения от заселници пред израелската полиция, търсейки защита, но никога не са били предприемани действия.

Докладът твърди, че на 21 октомври 2023 г. заселници от фермата „Меитарим“ отново нахлуват в селото, но този път придружени от израелски сили за сигурност, и заплашват жителите с насилие, ако не напуснат. Така общността разбира, че няма друг избор, освен да избяга от района.

Амнести Интернешънъл отбелязва, че в необичаен ход от юли 2024 г. и февруари 2025 г. Върховният съд на Израел разпорежда на полицията и армията да съдействат за завръщането на жителите и да ги защитят нападения. Израелската полиция и армията игнорират и двете решения. Амнести посочва, че всеки опит за завръщане на жителите бива последван от продължително насилие от страна на заселниците и мъчаливото съгласие на израелските сили. Анализ на дигитални доказателства, интервюта и сателитни снимки от 30 март 2025 г. потвърждава заключението, че Занута вече не съществува и че е била насилствено обезлюдена и до голяма степен разрушена.

Междувременно заселниците получават държавна подкрепа, за да засият насилствената си кампания. През април 2025 г. двама израелски министри - Безалел Смотрич и Орит Строк - организират събитие във фермата „Меитарим“, където раздават 19 финансирани от държавата високопроходими превозни средства (АТВ-та), камери и оборудване за нощно виждане на заселници, живеещи в аванпостове в района на Хеброн.

Министърът на финансите Безалел Смотрич обяснява защо: **„Героичните заселници, пионерите, които живеят тук, реализират ционизма и се нуждаят от сигурност... Ние сме тук, за да градим заедно с тях и да създаваме нови селища...“**

- като същевременно хвали отнемането на земя от страна на заселниците и подчертава ролята на АТВ-тата в завземането на палестински пасища.

Докладът показва, че кампанията за етническо прочистване в Зона „С“ е одобрена, ръководена и изпълнявана от държавата Израел; тя има за цел да ускори програмата на израелското правителство за анексия и разширяване на селищата чрез военни престъпления и престъпления срещу човечеството. Поради това заключенията на доклада изискват международната общност да се изправи решително срещу този ръководен от израелската държава проект, да го

назове с истинското му име и да действа решително, за да предотврати унищожаването на палестинските общности и анексирането на Западния бряг.

1.1. ПРАВЕН АНАЛИЗ НА АМНЕСТИ ИНТЕРНESHЪНЪЛ

Според службата на ООН за координация на хуманитарните въпроси (ОСНА), Занута е една от 117-те предимно бедуински и пастирски палестински общности в окупирания Западнен бряг, които са били изцяло или частично разселени, вследствие на нападения на заселници и свързаните с тях ограничения на достъпа в периода между януари 2023 г. и април 2026 г., общо около 5 910 души са били принудени да напуснат домовете си, оставяйки след себе си обширни, обезлюдени райони. Повечето от засегнатите общности се намират в Зона „С“, която обхваща над 60% от Западния бряг и от десетилетия е в центъра на стремежа на Израел към териториално и демографско господство поради своите природните ресурси, жизненоважните пасища и земеделски земи и сравнително малобройното палестинско население.

В края на декември 2022 г. партията „Ликуд“ на Бенямин Нетаняху сформира 37-то правителство на Израел в коалиция с две ултранационалистически и религиозни политически партии. Макар че подкрепяното от гържавата насилие от страна на заселниците е било нарастваща заплаха през последните три десетилетия за палестинските общности в Западния бряг, оттогава насам се наблюдава безпрецедентно нарастване на мащаба и интензивността на атаките.

Тактиката става особено агресивна след 7 октомври 2023 г., когато Хамас и други палестински въоръжени групи атакуват южната част на Израел, убивайки приблизително 1200 души, предимно цивилни, и отвлечайки 251 души в ивицата Газа, където са гържани като заложници и подложени на насилие. Амнести Интернешънъл заключава, че тези действия представляват военни престъпления и престъпления срещу човечеството.

В отговор, Израел започва военна офанзива срещу окупираната ивица Газа с безпрецедентни мащаб, обхват и продължителност и нанася катастрофални щети, причинява принудително разселване и глад на цивилното население в Газа, извършвайки геноцид срещу палестинците в ивицата Газа. Докато вниманието на международната общност е насочено предимно към Газа, Израел засилва своите репресивни политики и практики срещу палестинците в окупирания

Западен бряг, като представители на правителството открито насърчават и подкрепят нападенията на заселниците.

1.1.1. РАЗСЕЛВАНЕ И ЛИШАВАНЕ ОТ СОБСТВЕНОСТ: ВОЕННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ СРЕЩУ ЧОВЕЧЕСТВОТО

Според доклада идеологически мотивирани израелски заселници са тероризирали палестинските общности чрез многократни нападения над домовете и селата им, побои, смъртни заплахи с настояване да напуснат, постоянен тормоз, унищожаване на имущество и инфраструктура в селата, прекъсване на достъпа до вода и електроенергия, както и кражба на добитък и лични вещи. Тези практики умишлено засилват вече съществуваща принудителната среда, насочена към насилствено разселване и лишаване от собственост на палестинците, която се проявява и чрез държавни политики за ограничаване на достъпа, разрушаване на домове и разширяване на селищата. Палестинците, които са се опитали да се завърнат, са установили, че селата им са оградени или разрушени, или са били подложени на нови нападения, тормоз и заплахи от страна на заселниците, което ги е принудило отново да напуснат.

Тези нападения от заселниците са пряк резултат от държавна политика, която интегрира и дава възможност за осъществяване на визията на заселническото движение за „Велик Израел“ - идеология, която разглежда територията, простираща се от Средиземно море до река Йордан, включително цялата окупирана палестинска територия (ОПТ), като неразделна част от Израел.

Високопоставени израелски представители в 37-то правителство изцяло възприемат тази визия и, по-открито и решително от свои предшественици, изрично насърчават, улесняват и толерират насилието на заселниците срещу бедуинските и пастирските общности като целенасочен инструмент за тяхното изселване, докато преследват целта си за официално анексиране на Западния бряг съгласно израелското законодателство.

Установено е, че от 1967 г. насам Израел налага окупацията си чрез военни заповеди и разпоредби. Поради това ситуацията в ОПТ, включително в Зона „С“ на Западния бряг, се урежда предимно от международното хуманитарно право (включително нормите на окупационното право) и международното право в областта на правата на човека. Същите международни норми се прилагат и спрямо окупирания Източен Йерусалим, незаконно анексиран от Израел след 1967

г., Въпреки опитите на Израел да го отдели от останалата част на Западния бряг чрез режим на фрагментация и правна сегрегация.

В настоящия доклад Амнести Интернешънъл представя убедителни доказателства, че тези нарушения, извършени между януари 2023 г. и декември 2025 г., представляват **военно престъпление на незаконно депортиране и преместване на население, както и престъпление срещу човечеството на принудително преместване или депортиране**. Според Амнести, тези действия са извършени като част от политика за етническо прочистване на Зона „С” на окупирания Западен бряг чрез принудително разселване на палестински бедуински и пастирски общности и разширяване на незаконни селища за тяхна сметка.

В този доклад Амнести Интернешънъл използва термина „етническо прочистване“, за да опише умишлен модел на поведение, насочен към трайното премахване на палестинските бедуински и пастирски общности от конкретни райони на окупирания Западен бряг, и по-специално от Зона „С”. Макар етническото прочистване да не е признато като самостоятелно престъпление съгласно международното право, Амнести Интернешънъл използва термина в съответствие с определението на Комисията на експертите на ООН за бивша Югославия, която го описва като „целенасочена политика, разработена от една етническа или религиозна група с цел чрез насилствени и внушаващи страх средства да отстрани цивилното население на друга етническа или религиозна група от определени географски райони“.

Макар настоящия доклад да обхваща периода между декември 2022 г. и декември 2025 г., Амнести Интернешънъл подчертава че тези ужасни престъпления продължават и са неразделна част от израелската система на апартейд, както показва продължаващото документиране и отразяване на ситуацията на място от страна на Амнести Интернешънъл.

1.2. МЕТОДОЛОГИЯ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

За да достигне до тези заключения, Амнести Интернешънъл първо установява намерението на Израел да формализира анексирането на Зона „С” съгласно израелското законодателство и да промени демографския и състав, включително чрез нарушения на международното право, представляващи военни престъпления и престъпления срещу човечеството. За тази цел Амнести изготвя задълбочен анализ на историческите политики на Израел, насочени към

анексиране, правителствени споразумения, официални изявления на министри от кабинета, предложени и приети закони, както и промени в управлението на окупирания Западен бряг. След това организацията оценява как тези политики са засегнали палестинците от бедуинските и пастирските общности, като се фокусира върху три показателни района в Зона „С“, които в периода между 2023 г. и 2025 г. са били засегнати от изселване, предизвикано от заселници, или са били изложени на риск от подобно изселване:

- Занута в Южните хълмове на Хеброн;
- Ейн Самия в централната част на долината на река Йордан; и
- Ал-Фарисия, Ейн ал-Хилуе и Макхул, група от малки общности в северната част на долината на река Йордан.

Докладът се основава също така и на теренни и документални проучвания на събития, които са се случили в 22 други бедуински и пастирски общности.

Общо за целите на този доклад, Амнести Интернешънъл интервюира 64 души, сред които 45 палестински жени и мъже от 12 общности, които са били разселени или са изложени на риск от разселване, като някои от тях са били разселвани многократно. Амнести Интернешънъл интервюира също 19 адвокати, чуждестранни и израелски активисти, наблюдаващи насилието от страна на заселниците, палестински глътностни лица, журналисти, както и представители на израелски и палестински неправителствени организации. Организацията посочва че е извършила задълбочена проверка на повече от 420 видеозаписа и снимки и е анализирала правителствени документи, съдебни решения, карти, сателитни снимки, доклади на ООН и на гражданското общество, както и други материали и публично достъпни източници.

На 13 май 2026 г. Амнести Интернешънъл споделя констатациите си с израелските министерства на националната сигурност, отбраната, правосъдието и финансите, както и с главния прокурор. Към момента на публикуването на доклада организацията е получила отговор единствено от звеното на говорителя на израелските въоръжени сили. В отговора се посочва, че израелските сили реагират на нападенията на заселници срещу палестинци и тяхното имущество, като при необходимост задържат заподозрени до пристигането на полицията. Посочва се също, че се разследват случаи, в които израелските военнорслужещи може да не са изпълнили дадени заповеди или да не са се намесили, за да спрат насилието на заселниците. Документираните и

анализирани от Амнести Интернешънъл доказателства обаче показват реалност, различна от твърденията на израелските въоръжени сили. Копие от отговора е приложено към доклада.

1.3. НАМЕРЕНИЕТО НА ИЗРАЕЛ ДА АНЕКСИРА ЗОНА „С” И ДА ПРЕМАХНЕ ПАЛЕСТИНЦИТЕ

От началото на израелската окупация на Западния бряг през 1967 г., включително Източен Йерусалим (който е анексиран незаконно), и ивицата Газа, последователни израелски правителства прокарват планове за анексиране, които биха позволили упражняването на израелска държавна власт върху възможно най-голяма част от палестинската територия, като същевременно се запази минимално палестинско присъствие.

Израелският министър-председател Бенямин Нетанягу, израелският президент Исаак Херцог и членове на новото израелско правителство позират за снимка в президентската резиденция в Йерусалим на 29 декември 2022. © Amir Levy/Getty Images

Сформирането на 37-тото израелско правителство през декември 2022 г. бележи значителна промяна както в темпото, така и в мащаба на действията за формализиране на мерките за анексиране съгласно израелското законодателство. Правителството, ръководено от партията „Ликуд“ на Бенямин Нетаняху в коалиция с партиите „Еврейска сила“ на Итамар Бен-Гвир и „Религиозен ционизъм“ на Безалел Смотрич, превръща разширяването на официалното анексиране съгласно израелското законодателство и върху други райони от окупирания Западен бряг извън Източен Йерусалим в изрично заявена политическа цел.

Правителството открито възприема визията на движението на заселниците за „Велик Израел“ и засилва политиките на юдаизация, които целят да увеличат максимално еврейско-израелския контрол върху земята, като същевременно ограничават палестинците да живеят във фрагментирани, гъсто населени анклави, за да се сведе до минимум тяхното присъствие и да се ограничи достъпът им до райони от стратегическо значение. То също така ускорява конфискацията на земя, предимно чрез обявяването ѝ за държавна собственост, и разширява с безпрецедентно темпо селищата и свързаните с тях инфраструктурни проекти. По този начин правителството продължава да нарушава основни императивни норми на международното право, включително забраната за анексиране и създаване на селища в окупирана територия. То също така действа в разрез с многобройни резолюции на Съвета за сигурност и Общото събрание на ООН относно незаконността на селищата, приети от 1967 г. насам, както и две консултативни становища на Международния съд (ICJ). В последното от тях от юли 2024 г., Международният съд определя окупацията за незаконна и постановява на Израел да прекрати присъствието си в ОПТ и да разформира всички селища на заселници.

Израелските власти също така отменят разпоредби от закона за оттегляне, които две десетилетия по-рано са довели до евакуацията на четири селища и аванпоста в северната част на Западния бряг, и със задна дата узаконяват аванпостове, които не са разрешени дори съгласно израелското законодателство. Наред с това, те увеличават държавното финансиране и логистичната подкрепа за тези аванпостове и улесняват издаването на разрешителни за притежание на лично огнестрелно оръжие на техните жители. От решаващо значение е, че правителството активно създава условия за кампания на безпрецедентно насилие от страна на заселниците, насочена към насилствено разселване на палестинци от Зона „С“.

Тези приоритети са формализирани в коалиционните споразумения, подписани между „Ликуд“ и партиите „Еврейска сила“, и „Религиозен ционизъм“, както и в ръководните принципи на правителството. В пълно нарушение на международното право тези принципи твърдят, че окупираният Западен бряг е неразделна част от „Земята на Израел“, ангажират правителството да „насърчава и развива заселването“ и признават „изключителното и неоспоримо право на еврейския народ върху всички области на Земята на Израел“, затвърждавайки още повече еврейското израелско господство над палестинците.

Назначаването на Итамар Бен-Гвир за министър на националната сигурност с правомощия над Граничната полиция на Западния бряг и на Безалел Смотрич за министър на финансите и допълнителен министър в Министерството на отбраната, отговарящ за ключови подразделения в израелската армия, отговорни за прилагането на гражданските политики в Западния бряг, поставя видни заселници и привърженици на анексирането в центъра на процеса на вземане на правителствени решения.

Освен официалните споразумения, публичните изявления на високоставени представители на властта - включително на министър-председателя Бенямин Нетаняху - отразяват координиран и открито заявен стремеж към анексиране и установяване на еврейско демографско господство на Западния бряг, особено в Зона „С“.

Например през февруари 2023 г. премиерът Нетаняху настоява, че „строителството и регулирането в Юдея и Самария [окупирания Западен бряг] ще продължават според първоначалния график на планиране и строителство, без никакви промени“ и че „няма и няма да има никакво замразяване“. През септември 2025 г. Безалел Смотрич обявява планове за анексиране на 82% от Западния бряг, като заявява, че водещият принцип трябва да бъде „максимално количество земя, минимално арабско население“, което по същество цели установяването на еврейското демографско превъзходство.

По отношение както на ивицата Газа, така и на Западния бряг, през септември 2025 г. Итамар Бен-Гвир призова за установяване на израелски „суверенитет“ и насърчаване на принудителното преместване на палестинците, живеещи там: „защото това е нашата земя и защото трябва да кажем на целия свят: „това е наше завинаги“... Суверенитет, а също и насърчаване на доброволната емиграция [на палестинци], което трябва да направим и в Юдея и Самария.“

1.3.1. УСКОРЕНО РАЗШИРЯВАНЕ НА СЕЛИЩАТА И МЕРКИ ЗА АНЕКСИРАНЕ

Веднага след сформирането си, правителството предприема стъпки за реализиране на визията на движението на заселниците, която включва узаконяване на анексирането, разширяване на селищата и ускорено завземане на земи - както е посочено в коалиционните споразумения. За тази цел то бързо прехвърля правомощията по гражданските въпроси в окупирания Западен бряг от военни към граждански органи. От решаващо значение е, че тези мерки затвърждават правомощията на Безалел Смотрич да взема решения, засягащи палестинците в Зона „С“. Това нарушава международното хуманитарно право, което изисква окупационната сила да спазва действащото законодателство, освен ако не е абсолютно възпрепятствана да го направи.

Февруари 2023 г.: Министерството на отбраната създава Администрацията по заселването, граждански орган под ръководството на Безалел Смотрич, отговорен за всички аспекти на живота в израелските селища в Западния бряг. Новият орган има правомощия да узаконява аванпостовете и да прилага законодателството в областта на планирането и строителството както по отношение на палестинското, така и на израелското строителство в Зона „С“. Това на практика води до фактическо спиране на операциите по премахване на постройки, построени от заселници без официално разрешение от израелските власти.

Юни 2023 г.: Отговорността за планирането и одобряването на селищата е официално прехвърлена от министъра на отбраната на Безалел Смотрич в качеството му на допълнителен министър. Решението улеснява неограниченото строителство на селища в Западния бряг, като премахва многобройните нива на политически и военен надзор и отменя необходимостта от одобрение от министъра на отбраната и министър-председателя. След избирането на Доналд Тръмп за президент на САЩ през ноември 2024 г. заседанията за одобрение на селища - провеждани преди това най-много веднъж на тримесечие - започват да се провеждат всяка седмица, което ускорява темпа на одобренията.

Май 2024 г.: Военният командир на Западния бряг одобрява назначаването на граждански заместник по гражданските въпроси в рамките на Гражданската администрация. На поста е назначен близък сътрудник на Безалел Смотрич, който се отчита не пред ръководителя на Гражданската администрация, а

директно пред Смотрич в качеството му на ръководител на Администрацията по заселването.

Май 2025 г.: Израелските власти обявяват възобновяването на регистрацията на земя в Зона „С” - мярка, ефективно предназначена да облагодетелства израелските заселници, която третира цялата нерегистрирана земя като държавна земя под израелски контрол, освен ако палестинците не успеят да изпълнят почти непреодолими изисквания за предоставяне на доказателства за собственост.

Февруари 2026 г.: Израелските власти възстановяват механизъм за регистрация на земя, който прехвърля правомощията за картографиране и измерване на земя в нерегистрираните зони от Гражданската администрация към Министерството на правосъдието. До края на същия месец израелските власти са завзели половината от нерегистрираната земя в Зона „С”, която представлява 58 % от площта на зоната.

Кабинетът по сигурността одобрява допълнителни мерки за укрепване на израелския контрол върху палестинските земи. Те включват: отмяна на закон от Време на йорданското управление, който не позволява на лица, които не са палестинци, да купуват земя на Западния бряг без разрешение от палестинските власти; и възстановяване на механизъм - чрез орган в рамките на Гражданската администрация - който позволява на израелската държава да купува земя директно от палестинци, без да се изисква допълнително одобрение. Правителството също така разрешава опростени процедури за одобряване на селища.

1.3.2. ФИНАНСИРАНЕ НА РАЗШИРЯВАНЕТО НА СЕЛИЩАТА

От идването си на власт, израелското правителство увеличава експоненциално финансирането за изпълнение на програмата на движение на заселниците, като използва атаките, ръководени от "Хамас" на 7 октомври 2023 г., за да ескалира значително агресивните мерки и практики, свързани с анексирането на Западния бряг.

Значителни средства са насочени към Отдела по заселването - органът, натоварен с планирането и надзора върху създаването и разширяването на селища - както и към големи инфраструктурни проекти. Определени селища са определени като райони с национален приоритет в рамките на правителствени

програми за финансова помощ. Сред водещите министерства, които наливат значителни средства към заселническата дейност, са Министерството на заселването и националните мисии, ръководено от Орит Строк, както и Министерствата на отбраната, транспорта, и земеделието.

Например, през първите три години от управлението на правителството годишният бюджет на Министерството на заселването и националните мисии нараства със 122%, достигайки 764 милиона шекела (около 254,5 милиона щатски долара) до 2026 г. През 2023 г. правителството отпуска 3,5 млрд. шекела (около 1,1 милиарда щатски долара) на Министерството на транспорта за модернизирание и развитие на пътища за ползване от заселниците на Западния бряг в рамките на пет години. Допълнителен план за укрепване и развитие на селищата и свързаната с тях инфраструктура, с бюджетно отпуснати средства в размер на 2,75 млрд. шекела (около 919 млн. долара), е одобрен през декември 2025 г.

Освен това правителството предоставя директно финансиране и оборудване на неразрешени аванпостове. Израелската организация „Peace Now“ разкрива доказателства, че през 2023 г. правителството е предоставило 28 млн. шекела (около 8 млн. долара) на 68 пастирски аванпоста на заселници и 33 други аванпостове. Средствата са използвани за закупуване на гронове, превозни средства, камери, соларни панели и електрически портали. През юли 2024 г. министърът на заселването и националните мисии потвърждава, че нейното министерство е отпуснало 75 милиона шекела (около 23 милиона щатски долара) за модернизирание на инфраструктурата за сигурност в аванпостовете. Между април и юли 2025 г. правителството прехвърля най-малко 48 АТВ-та на неразрешени аванпостове, заедно с очила за нощно виждане, гронове, комуникационно оборудване и генератори.

Израелските власти също така директно финансират организации на заселници, участващи в отнемането на собствеността на палестинци. Например, „Хашомер Йош“, която набира доброволци, за да живеят или да се занимават с дейности в аванпостове, е получила най-малко 3 милиона шекела (малко над 1 милион щатски долара) държавно финансиране от 2023 г. насам, въпреки наличието на потвърдени видеозаписи, показващи как нейни членове тормозят и нападат палестинци от бедуински и пастирски общности, повреждат имуществото им и пречат на разселените палестинци да се завърнат по домовете си.

Кадр от видеозапис, който показва израелски заселници, издигащи ограда около Занута. Те носят суичъри с логото на Hashomer Yesh, организация на заселници, подкрепяна от държавата. Видеозаписът е от 15 февруари 2024 г. ©Yehuda Shaul

1.3.3. РЯЗКО УВЕЛИЧАВАНЕ В СТРОИТЕЛСТВОТО НА СЕЛИЩА

„Ма‘але Агумим е неразделна част от нашата родина и в нашата родина ще има много други Ма‘але Агумими.“

Премиерът Беньямин Нетаняху говори за одобрението на 3401 нови жилищни единици в Маале Агумим, израелско селище в окупирания Западен бряг, в което вече живеят над 38 000 заселници, по време на посещение в селището на 11 септември 2025 г.

Промените в политиката на правителството предизвикват безпрецедентен ръст в строителството на селища. Докато средният годишен брой на жилища между 2012 и 2022 г. е 5 443 единици, при управлението на 37-ото правителство, той нараства до приблизително 16 928 единици годишно. Между 2023 и 2025 г., израелските власти обявяват 25 959 дунума (около 2596 хектара) за държавна земя в Зона ‘С’.

Според „Peace Now“ между 2023 и 2025 г. правителството насърчава планове за изграждането на 50 785 жилищни единици в селищата. Само през 2025 г. Висшият

съвет по планиране одобрява 27 941 единици - най-високата годишна цифра, регистрирана досега.

Общ изглед към новите сгради в еврейското селище Алия, южно от Наблус на Западния бряг. През май 2025 г. израелското правителство одобрява мащабно разширяване на еврейските селища и възобновява регистрацията на земя в Зона „С“ на окупирания Западнен бряг, като по този начин ускорява усилията за анексиране. 19 май 2025 г. © Насер Ишмаиле/SOPA Images/LightRocket чрез Getty Images

За сметка на това, утвърдената политика на Израел за ограничаване на палестинското строителство и развитие в Западния бряг - и особено в Зона „С“ - се засилва. През 2023 и 2024 г. в Зона „С“ не е одобрен нито един план за палестинско жилищно строителство, а разрешителни са издадени само за девет жилищни единици.

Освен това, между януари 2023 г. и април 2026 г. израелските власти разрушават 3 407 палестински жилища и други постройки, в резултат на което са разселени 2 996 души.

Израелските власти също така предприемат ограничени действия срещу израелските аванпостове, създадени на Западния бряг от израелски граждани без тържавно разрешение, въпреки че те се считат за незаконни и според израелското законодателство. Всъщност израелските власти разрушават само

шест аванпоста, докато десетки други са създадени и впоследствие узаконени. Това показва, че неразрешеното строителство от страна на заселници на практика се насърчава и защитава от правителството.

Олаян Олаян, роден в село Батир през 1941 г., гледа към долината, в която се строи нов израелски аванпост от израелски заселници. Снимката е направена на 8 юли 2024 г. от Батир - село, в окупирания Западен бряг, южно от Йерусалим, включено в списъка на ЮНЕСКО за световно наследство. 2024 г. © ZAIN JAAFAR/AFP via Getty Images

Според “Peace Now” до края на април 2026 г. израелските заселници са създали 363 аванпостове в окупирания Западен бряг. От тях 212 (над 58%) са създадени по време на 37-ото правителство, включително някои в зона „Б“, където, съгласно споразуменията от Осло, палестинските власти би трябвало да имат пълен административен контрол. За сравнение, между 1996 г., когато започнат да се появяват първите аванпостове, и 2023 г. са създадени 151.

Те включват десетки пастирски аванпостове, използвани от заселниците за завземане на големи площи палестинска земя чрез паша.

Освен това от януари 2023 г. насам израелските власти са узаконили със задна дата най-малко 39 аванпоста като са им предоставили статут на селища. Правителството също така е обявило някои квартали на съществуващи селища да се обявят за независими селища и да се възстановят четири селища и аванпоста в северната част на Западния бряг, които са били премахнати съгласно едностранния план за оттегляне от 2005 г. Наред с

обявяването на изцяло нови селища, тези решения са довели до общо 102 нови селища, обявени от правителството към 30 април 2026 г., според „Peace Now“. Това е с голяма разлика най-големият брой досега нови селища, одобрени от едно правителство в историята на Израел.

1.4. НАСИЛИЕТО ОТ СТРАНА НА ЗАСЕЛНИЦИТЕ СРЕЩУ ПАЛЕСТИНЦИТЕ КАТО ДЪРЖАВНА ПОЛИТИКА

„Почти една година не пресичах магистралата [Allon Road]. Те [заселниците] тормозеха мен и грузи пастири, и ние се опитвахме да ги избягваме, но тогава армията започна да се появява и да ги защитава, и да стреля във въздуха.“

Айман Сулейман, палестинец, изселен от Ейн Самия

С пълна политическа, правна и финансова подкрепа от държавата, под ръководството на 37-тото правителство на Израел, заселниците засилват съществуващите практики и възприемат по-агресивни тактики за разселване на палестинците и отнемане на земите им. Това води до рекордни нива на разселване, убийства и наранявания, унищожаване на имущество и незаконно присвояване на земя.

Заселниците използват три основни тактики за насилствено разселване на палестинските общности:

- нападения срещу домове, села и имущество;
- постоянен тормоз, заплахи и физически нападения; и
- системно посягане върху поминъка чрез ограничаване на достъпа до пасищни води и водоизточници, кражба или убиване на добитък и унищожаване на земеделски земи и реколта.

Израелските власти активно улесняват подобни нападения, като въоръжават заселници и позволяват на армията и полицията да подкрепят или да участват в тях. В няколко случая, документирани от Амнести Интернешънъл, палестинци, които са сигнализирали за насилие от страна на заселници, впоследствие са били разпитвани, глобявани или арестувани.

След началото на израелската офанзива в ивицата Газа в отговор на атаките, ръководени от “Хамас” на 7 октомври 2023 г., правителството облекчава критериите за издаване на разрешителни за притежание на лично огнестрелно оръжие и сформира стотици единици за „бързо реагиране“ в цял Израел и окупирания Западен бряг. По този начин то въоръжава цивилни лица, за да реагират в ситуации на „тероризъм“ и други извънредни ситуации. Хиляди допълнителни оръжия са раздадени на новосформирани „регионални отбранителни батальони“, съставени предимно от заселници, които са мобилизирани като военнослужещи от военния резерв. Към януари 2026 г. над 240 000 израелски граждани са получили разрешителни за огнестрелно оръжие, сред които и израелски заселници.

В повечето инциденти, документирувани от Амнести Интернешънъл, заселниците са били въоръжени. Дори когато оръжията не са били използвани, тяхното присъствие коренно променя характера и тежестта на атаките, с които палестинците се сблъскват от десетилетия. Това позволява на заселниците да унищожават палестинска собственост, да крадат добитък и да тероризират бедуинските и пастирските общности с безпрецедентен интензитет.

1.4.1 НАСИЛСТВЕНИ НАПАДЕНИЯ И ФИЗИЧЕСКИ АТАКИ

Палестинци от пастирски и земеделски общности в Зона „С“, интервюирани от Амнести Интернешънъл, споделят, че между началото на 2023 г. и края на 2025 г. нападенията на заселници срещу домовете и общинските им сгради са станали по-чести, по-интензивни и все по-често са били насочвани към домовете им, като не са оставили място, където да се чувстват в безопасност. Те последователно посочват, че заселниците са посягали на поминъка им, за да ги принудят да напуснат, често с подкрепата на израелски войници или представители на регионалните съвети на заселници.

Кадр от видеозапис, на който се вижда как заселници в Кариут разрушават водоем, използван от палестинците за напояване на земеделски култури, докато израелските сили стоят и гледат, без да се намесват 29 февруари 2024 г. © Башар Маамар/ Шейн Бауър

Проверени видеозаписи от някои от тези нападения показват, как заселници нахлуват с взлом; вандализъм над домове, превозни средства, палатки, училища, земеделски инструменти и трактори; унищожават на резервоари за вода, соларни панели и запаси от храна; както и палежи на палатки и домове. При няколко от нападенията заселниците са придружавани от израелски войници или от заселници, облечени във военни униформи, а нападенията водят пряко до пълното или частичното разселване на общности. Някои видеозаписи показват как заселници тормозят палестински пастири, блъскат стада с превозни средства и крадат или нападат, а в някои случаи и убиват животните им.

Няколко от интервюираните палестинци, както и четирима интервюирани доброволци, лично са били подложени или са станали свидетели на физическо насилие от страна на заселници. Те разказват, че заселниците са блъскали или биели палестински мъже, а понякога и деца, с ръце, пръчки или приклади на оръжия; замеряли са ги с камъни или са насочвали пистолети и пушки към тях; стреляли във въздуха, за да ги сплашат; намушквали са хора с ножове; и се опитвали да ги прегазят с превозни средства.

Нападенията са извършвани в пасищни райони, в земеделски полета, в селища и дори в частни домове, и често са били придружавани от словесни обиди. Заселниците са заплашвали жителите, че ще ги удушат или застрелят жителите или че ще завземат домовете им, както и изрично са им заповядвали

да напуснат селищата си. Освен това заселниците редовно са тормозели палестинците, като са ги заснемали без тяхно съгласие.

Пастир от Ши'б ал-Бутум в Масафер Ята в Южните хълмове на Хеброн, разказва, че приблизително три дни след 7 октомври 2023 г. няколко въоръжени и маскирани заселници пристигнали в дома му и един от тях го заплашил че ще убие децата му, ако семейството не напусне дома си. По думите на пастира, на следващия ден, същият заселник се върнал, притиснал пушка към гърдите му, ритнал го в корема и заплашил, че ще го застреля. Това насилие се е случило в присъствието на ужасените му дъщери. Той допълва, че в друг ден същият заселник го е принудил под заплахата на оръжие да легне по очи, след което заедно с друг заселник покрили главата му с одеяло и го заплашили че ще го убият. След това те унищожили резервоарите за вода и електропроводите на пастира, откраднали земеделско оборудване и счупили телефона на съпругата му, когато тя се е опитала да заснеме нападението.

Според Службата на ООН за координация на хуманитарните въпроси (ОСНА) регистрираните смъртни случаи на палестинци, от ръцете на заселници, нараства до средногодишна стойност от осем души между 2023 и 2025 г., в сравнение с по-малко от 1,7 души годишно през предходните шест години. Броят на ранените се увеличава повече от три пъти през същия период, като се забелязва значително нарастване на ранените от огнестрелно оръжие. Като цяло през тези три години заселниците са извършват най-малко 4 575 нападения срещу палестински общности, довели до жертви и/или имуществени щети.

1.4.2. УМИШЛЕНО ТАРГЕТИРАНЕ ВЪРХУ ПОМИНЪКА

Заселниците също така умишлено унищожават палестински земеделски земи и добитък. Жители на Ейн Самия, Макхул и Занута разказват, че заселниците редовно пасат животните си върху палестински обработваеми земи, като повреждат реколтата и умишлено унищожават земеделски площи. Видеозаписи от 10 инцидента потвърждават тези разкази и допълнително показват как заселниците строят пътища и ограждат цели райони, за да попречат на палестинците да обработват земята. В един особено жесток инцидент на 17 юли 2025 г. израелски заселници простелват и намушкват с ножове между 180 до 200 овце, които са откраднали в Хамамат ал-Мейта, малко селище в северната част на долината на река Йордан, като убиват най-малко 120 от животните.

В резултат на разширяването на селищата и продължаващото насилие от страна на заселници достъпът на палестинците до пасищни райони в Зона

„С” значително намалява. Интервюта и проверени визуални доказателства показват устойчив модел, при който заселниците експлоатират зависимостта на палестинските бедуински и пастирски общности от добитъка, за да ги принудят да се изселят. Междувременно, вместо да разследват злоупотребите извършени от заселниците, израелските власти и сили използват реалната или потенциалната конфискация на добитък, за да попречат на изселените жители да се върнат в домовете си или на пасищните си земи.

1.4.3. РОЛЯТА НА ИЗРАЕЛСКИТЕ СИЛИ И ВЛАСТИ В НАСИЛИЕТО ОТ СТРАНА НА ЗАСЕЛНИЦИТЕ

В продължение на десетилетия израелските власти толерират, не успяват да предотвратят, улесняват или пряко участват в насилието на заселниците срещу палестинците. При управлението на 37-то правителство тази подкрепа достига нови нива.

Въпреки задълженията си като окупиреща сила да защитава живота и поминъка на окупираното население, израелската армия или пряко участва в нападенията на заселниците, или умишлено не се намесва, за да ги предотврати. Това показва политика на допускане на подобни нападения и предпазва извършителите от подвеждане под отговорност.

Амнести Интернешънъл документира 14 случая, в които израелски войници присъстват по време на насилствени нападения от страна на заселници или пряко участват в тях. Действията им варират от пасивно наблюдение, докато палестинците са били нападани, до подпомагане или активно участие в тормоз, заплашване, унищожаване на имущество или физическо насилие срещу хора. В някои случаи войниците пристигат заедно със заселниците, което предполага предварителна координация.

Те също така прогонват пастури от пасищни райони, заплашват да ги застрелят или да конфискуват животните им, извършват насилствени претърсвания и не позволяват на активисти да достигнат местата, където се извършва насилие от страна на заселниците, като по този начин позволяват на нападенията да продължат. Тези действия допринасят за напускането на домовете си от палестинските жители.

След 7 октомври 2023 г. израелските власти раздават на хиляди заселници огнестрелно оръжие и униформи, което затруднява палестинците да разграничават заселниците от войниците. Това позволява на заселниците да се възползват от авторитета, свързан с военната униформа, за да извършват злоупотреби. Проверени видеоматериали показват, че заселници, които преди това са нападали палестинци в цивилни грехи, вече извършват подобни нападения, облечени в униформи.

Кадр от видеозапис, което показва Йинон Леви (с бяла тениска), заселник, подложен на санкции от Обединеното кралство и ЕС, по време на обиколка на село Занута заедно с израелските сили на 24 август 2024 г. Той посочва постройки, за които твърди, че са били изградени без разрешение от завърнали се палестинци. ©Yehuda Shaul

Например Ши'б ал-Бутум в Масафер Ята, жители разказват, че от септември 2024 г. заселник от близката аванпостна база Мице Яир, въоръжен с пистолет и облечен във военна униформа, многократно е влизал в селото, за да прави снимки и да унищожава имущество. Видеоматериали показват заселник, който обикаля селото денем и нощем, повреждайки огради и порти. Въпреки че изглежда въоръжен с пушка и носи облекло във военен стил, той управлява цивилно АТВ, каквото често се използва от заселници.

Съучастието на гържавата в нападенията на заселници включва произволни арести и краткосрочно задържане на палестинци, които рязко се увеличават след 7 октомври 2023 г. Палестинци описват арести и задържания, наложени за обвинения като „сблъсъци със заселници“, основани единствено на показанията

на заселници. Това се случва, дори в случаи, когато по думите им самите те са били обект на нападения, тормоз или кражби от страна на заселници, докато действията на заселниците не са били разследвани. Някои палестинци са били задържани, след като са отишли в полицейските участъци, за да подадат жалба за нападение от заселници, но вместо това самите те са били третираны като заподозрени за същите нападения, за които са подали жалба.

Палестинците, обвинени че са извеждали добитъка си на паша в забранени райони, например земи, определени от израелските власти като „гържавна земя“, затворени военни зони или земи под юрисдикцията на съветите на селищата, са били допълнително подлагани на тежки глоби. Всички тези категории са използвани от Израел след 1967 г. за незаконно заземане на палестински земи. В някои случаи глобите са принуждавали палестинците да продават част от добитъка си, за да ги платят, или да водят в скъпоструващи съдебни производства, за да ги обжалват.

1.4.4. БЕЗНАКАЗАНOST ЗА ПРЕСТЪПЛЕНИЯ СРЕЩУ ПАЛЕСТИНЦИТЕ

Въпреки множеството публично достъпни видеоматериали и свидетелства на жертвите и очевидците, израелските правопрелагащи органи системно не успяват да проведат ефективни разследвания и да подведат под отговорност извършителите на насилие от страна на заселниците. Според израелската правозащитна организация „Yesh Din“, от случаите, които тя е наблюдавала между 2005 и 2025 г., около 94% от разследванията на престъпления, извършени от израелски граждани срещу палестинци, са приключили без повдигане на обвинение, а едва 3% са довели до частични или пълни осъдителни присъди.

Повечето палестинци, преживели нападения и интервюирани от Амнести Интернешънъл, споделят, че вече не подават жалби в полицията, тъй като смятат, че е малко вероятно те да доведат до каквито и да било действия.

Мерките, предприети от правителствени служители, също допринасят за утвърждаване на безнаказаността. Според медийни публикации през ноември 2023 г. министърът на националната сигурност Итамар Бен-Гвир нарежда на висши полицейски служители на Западния бряг да се въздържат от прилагане на закона срещу екстремистки заселници и десни групи, извършващи престъпления срещу палестинци. Година по-късно, през ноември 2024 г., министърът на

отбраната Израел Кац обявява план да прекрати използването на заповеди за административен арест срещу заселници, извършващи насилие - мярка, която в продължение на десетилетия е прилагана почти изключително срещу палестинци. По думите му това изпраща „ясно послание за укрепване и насърчаване на селищата, които са на предната линия в борбата срещу палестинския тероризъм“.

Дори когато заселници или организации на заселници са били подложени на санкции от някои чужди държави, включително замразяване на активи и забрани за пътуване, те са понесли малко или никакви последици в Израел, въпреки многобройните документирані случаи на насилие, което са подбуждали или извършвали. От особено значение е, че те са продължили да извършват нарушения срещу палестинци.

Палестинският активист Ауда ал-Хаталин с детето си в Ум ал-Хир. Той е убит на 28 юли 2025 г. от санкционирания изraelски заселник Йионн Леви. © Слюбезното съдействие на семейството

В един емблематичен случай Йионн Леви, основател на фермата „Меитарим“, е заснет как на 28 юли 2025 г., застрелва и убива невъоръжения палестински активист, Ауда ал-Хаталин, в Ум ал-Хейр. Израелските власти арестуват за кратко Йионн Леви по подозрение в непреднамерено убийство, но го освобождават на следващата сутрин и го поставят под домашен арест само за три дни. Видеоматериали показват, как впоследствие той се връща в Ум ал-Хир,

за да тормози палестинските жители и да подготвя терена за нов неразрешен аванпост. Към момента на изготвянето на този доклад Йион Леви все още не е обвинен за убийството на Ауда ал-Хаталин, въпреки че през февруари 2026 г., прокуратурата изразява намерение да го направи. Въпреки наличието на видеоматериали, които го показват да извършва злоупотреби срещу жители на Ум ал-Хейр, Занута и други общности, не е започнато разследване. Това отразява по-широка тенденция, при която заселниците, които създават неразрешени аванпостове, не носят никаква отговорност.

В малкото случаи, в които съдилищата предоставят частична правна защита - като например постановяват на разселени палестинци да бъде позволено да се върнат по домовете си, както в случая с решенията на Върховния съд относно Занута, или като издават ограничителни заповеди срещу отделни заселници - израелската полиция и армия системно не изпълняват съдебните решения, оставяйки палестинците без реална възможност да получат правосъдие.

1.4.5. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ПОЛИТИКИ, УЛЕСНЯВАЩИ ПРИНУДИТЕЛНОТО РАЗСЕЛВАНЕ НА ПАЛЕСТИНИЦИ

Освен нарастващото насилие от страна на заселници, подкрепяно или толерирано от израелските власти, принудителното разселване на палестинци се улеснява и от други политики на израелското правителство, включително дискриминационни разпоредби за зонирание и строителство, разширяване на селищата, разрушаване на сгради и ограничения на достъпа до земя и вода.

Общността Ейн Самия, разположена върху земите на Куфр Малик в Зона „С“, северозточно от Рамала, е типичен пример за това. В продължение на поколения районът на Ейн Самия е важен център на земеделие и животновъдство, от който зависят земеделските производители и животновъди от Куфр Малик и съседните села, включително бедуинската общност на Ейн Самия. С течение на времето районът е подложен на все по-големи ограничения вследствие на израелските дискриминационни мерки за отчуждаване на земя, придружени от постоянното разширяване на близките израелски селища и аванпостове. Сред тях е селището КохаВ ХаШахар, създадено през 1977 г. на по-малко от два километра разстояние от Ейн Самия. Към април 2026 г. заселници са създали поне 12 аванпоста около КохаВ ХаШахар, постепенно обграждайки Ейн Самия и укрепвайки заселническия контрол върху земята и ресурсите.

Бедуинската общност, съставена предимно от пастири, в продължение на десетилетия се сблъсква със заповеди за разрушаване на постройки в рамките на дискриминационен режим на планиране, при който получаването на разрешителните за строеж е практически невъзможно за палестинците. Властите налагат тежки глоби на пастирите за паша върху земи, определени от израелските власти като „държавни земи“, и заплашват да конфискуват овцете на жителите.

С разрастването на аванпостовете и увеличаването на разрушенията насилието от страна на заселниците ескалира. „Рахма“ (името е променено от съображения за сигурност), палестинка, която впоследствие е разселена от Ейн Самия, разказва пред Амнести Интернешънъл:

„Заселниците започнаха да идват ден след ден. Преобръщат резервоарите за вода, тормозят младите мъже и идват както през деня, така и през нощта. Вече не можем да дишаме. Никога не сме спокойни, нито през нощта, нито през деня. Аз съм възрастна жена - кълна се в Бога, не спя. Стоя седнала на един стол. Ако дойдат, не пощадяват никого.“

Насилието и заплахите ограничават палестинците до все по-малка част от пасищните райони, които са използвали преди, принуждавайки ги да купуват фураж и вода. Това води до намаляване на производството на мляко и доходите им, както и до деградация на земята.

След продължителни ежедневни нападения на 22 май 2023 г. общността е прогонена и принудена да напусне Ейн Самия. Опитите за завръщане са възпрепятствани или осуетени от нападения на заселници, арести, разрушаването на училището в Ейн Самия от властите, както и от унищожаването и прекъсването на водоснабдителните системи.

1.4.6. ОБЩНОСТИ В РИСК

Много палестински общности са изложени на сериозен риск от принудително разселване.

Само в северната част на долината на река Йордан най-малко 38 палестински пастирски общности - с общо население около 7 000 души - са застрашени от разселване при условията на напредващите политики на Израел, свързани с анексирането. Районът представлява около 75% от област Тубас и

преобладаващата част от него е класифицирана като Зона „С“, като близо 90% са определени от израелските власти като гържавна земя, „затворени военни зони“, природни резервати и археологически обекти. Израелските власти използват тези категории като основание за издаване на заповеди за разрушаване на постройки в палестинските общности и за възпрепятстване на палестинските пастори да извеждат животните си на паша. От януари 2023 г. насам Израел е обявил повече от 20 000 дунума (2 000 хектара) в долината на река Йордан за гържавна земя.

Разширяването на селищата допълнително фрагментира палестинските общности. Осем израелски селища и най-малко 19 аванпоста, заедно с разширяващата се мрежа от пътища и инфраструктура, предназначена единствено за заселници, и свързаната с тях инфраструктура, ограничават палестинците във все по-малки анклави и ги излагат на засилващо се насилие от страна на заселници и тормоз от страна на военните.

Палестинските общности, изложени на риск, са напълно наясно с това, което може да ги очаква. Ейн ал-Хилуе, малка пастирска общност от около 50 души, е подложена на ескалиращо насилие от страна на заселници от края на 2023 г., както и на арести и заплахи от израелските сили. Същевременно присъствието на близките аванпостове и селища се разширява, придружено от изграждането на огради, които ограничават свободата на придвижване. През юли и август 2025 г. израелските сили разрушават всички постройки на общността, което на практика оставя членовете ѝ без дом.

Макхул е изправена пред сходни процеси на изселване в продължение на по-дълъг период. В общността, в която някога са живели десетки семейства, остават само четири семейства след разрушаването на всичките 58 постройки през 2013 г. и последвалите разрушения оттогава. Днес, заобиколени от военни бази, селища и аванпостове, жителите разказват за постоянен тормоз и заплахи. От края на 2023 г. насилието от страна на заселниците рязко ескалира, като се насочва срещу добитъка и включва нападения над пастори, палежи, кражби на животни, блъскане на стагата с превозни средства и заплахи срещу деца.

Общността е подложена на многократни незаконни навлизания на заселници, тормоз и строителство в близост до домовете, както и системна нощна паша на животни, извеждани от заселници, което унищожава реколтата. Жителите споделят, че живеят в страх, че всяко кратко отсъствие може да доведе до трайно завземане на земята им.

Палестински пастир в Макхул, гледащ към пасищните земи близо до общността. На заден план се вижда постройка, изградена незаконно от израелски заселници. © Амнести Интернешънъл

1.5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

Разследването на Амнести Интернешънъл категорично показва, че в контекста на незаконната окупация от страна на Израел и налагането на система на апартейд срещу всички палестинци, както и на фона на продължаващия геноцид в Газа, израелските власти извършват сериозни нарушения на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право в изпълнението на политика на етническо прочистване в Зона „С“ на окупирания Западен бряг. Тази политика се осъществява чрез насилствено изселване на палестински бедуински и пастирски общности - действия, които представляват военно престъпление на незаконна депортация и преместване, както и престъпление срещу човечеството на насилствено преместване или депортация - както и чрез създаването и разширяването на селища, което представлява военно престъпление на незаконно преместване.

През септември 2024 г. Общото събрание на ООН приема резолюция, с която изисква от Израел да прекрати незаконното си присъствие в ОПТ в срок от 12 месеца, в съответствие с историческото консултативно становище на Международния съд, очертаващо задълженията на трети държави,

произтичащи от незаконната окупация на палестинска територия от Израел. То призовава държавите да не оказват помощ или съдействие на незаконното присъствие на Израел чрез каквото и да било дипломатически, политически, правни, военни, икономически, търговски и финансови отношения с Израел. Наред с други мерки, то призова за целенасочени санкции срещу физически лица и организации, участващи в поддържането на окупацията, включително във връзка с насилието от страна на заселници, за прекратяване на вноса от израелските селища и за спиране на трансферите на оръжие.

Повечето държави не са предприели ефективни действия, за да гарантират че не се оказва помощ или съдействие на незаконното присъствие на Израел в ОПТ и на неговите незаконни селища, нито са сътрудничили за прекратяване на системата на апартейд на Израел срещу палестинците и за гарантиране на отговорност за престъпленията съгласно международното право. Там, където са предприети действия, те са се ограничават до санкции срещу малък брой отделни заселници, известни с нападения срещу палестинци или с подбуждане на действия срещу тях. Санкции са наложени и на някои от създадените от заселници аванпостове, както и на няколко организации на заселници, които финансират, подкрепят или изграждат аванпостове или инициират съдебни производства с цел лишаване на палестинци от земя и собственост.

Като ограничават фокуса върху аванпостовете и т.нар. „екстремисти“, тези мерки представят насилието на заселниците погрешно като отклонение от нормата, вместо да се изправят срещу това, което е в действителност: централен, санкциониран от държавата компонент на кампания за етническо прочистване, която служи за затвърждаване на израелската система на апартейд срещу палестинците, разширяване на израелския контрол върху палестинската територия и нейното фрагментиране и в крайна сметка за осигуряване на нейното анексиране - действия, които са забранени съгласно международното право и множество резолюции, приети от международната общност.

Сред многобройните препоръки, направени в този доклад, Амнести Интернешънъл призовава:

- **Третите държави** да забранят търговията, инвестиционните отношения и всякакви дейности, които допринасят за или са пряко свързани с незаконната окупация на Израел, системата на апартейд и етническото прочистване на палестинците. Те следва също така да

забранят предоставянето на средства или каквато и да е друга помощ на организации, които са неразделна част от заселническия проект и системата на апартейд. По-специално, Европейският съюз трябва да ускори отдавна закъснялото суспендиране на споразумението си за асоцииране с Израел и да преустанови безвизовия достъп за всички израелски заселници, живеещи в ОПТ. За да предотвратят по-нататъшното обезлюдяване на Зона „С“ от палестинските бедуински и пастирски общности, държавите трябва да гарантират, че дипломатическо им присъствие активно защитава правата на тези общности, включително чрез посещения и подкрепа на разселените или изложените на риск от разселване. Те трябва да използват всички налични средства, с които разполагат, за да окажат натиск върху Израел да прекрати кампанията си за етническо прочистване и незаконната окупация и да разформира системата си на апартейд срещу палестинците.

- **Трети държави** да наложат едностранни, целенасочени санкции срещу високопоставени израелски представители, пряко замесени в кампанията на Израел за етническо прочистване, включително Бенямин Нетаняху, Итамар Бен-Гвир, Израел Кац, Безалел Смотрич и Орит Строк. Санкциите следва да бъдат наложени и за предполагаемата им отговорност за тежки престъпления по международното право, извършени срещу палестинци на Западния бряг, включително принудителното преместване на палестинските бедуински и пастирски общности. Те следва да обхващат и ролята им в поддържането на незаконна окупация, и на системата на апартейд, която представлява престъпление срещу човечеството. Тези мерки следва да включват забрани за пътуване, и други целенасочени финансови ограничения, в съответствие със задълженията на държавите съгласно международното право. Целенасочените санкции са необходим и законосъобразен отговор на продължаващата безнаказаност и на неспособността на съществуващите механизми да предотвратят продължаващите военни престъпления и престъпления срещу човечеството.
- **Израелските власти** незабавно да прекратят принудителното преместване на палестински бедуински и пастирски общности в Зона „С“ на Западния бряг и навсякъде другаде в ОПТ, включително чрез премахването на всички израелски селища и аванпостове и осигуряването на възможност на разселените палестинци да се завърнат в домовете си.

До тяхното завръщане, израелските власти трябва да гарантира удовлетворяването на хуманитарните нужди на всички разселени цивилни лица, включително достъп до вода, храна, подслон и здравни грижи, в съответствие със задълженията на Израел като окупационна сила. Те също така трябва да осигурят обезщетение на всички, чиято собственост е била незаконно повредена, унищожена или конфискувана. Всички палестински жертви трябва да получат пълно обезщетение за претърпените вреди, включително за убийства и тежки телесни повреди, а извършителите на тези престъпления трябва да бъдат подведени под отговорност.

**АМНЕСТИ ИНТЕРНЕТЪНЪЛ Е
ГЛОБАЛНО ДВИЖЕНИЕ ЗА ПРАВАТА
НА ЧОВЕКА.**

**НЕСПРАВЕДЛИВОСТТА СРЕЩУ ЕДИН
ЧОВЕК Е НЕСПРАВЕДЛИВОСТ СРЕЩУ
ВСИЧКИ.**

ЗАЛИЧАВАНЕ НА ВСИЧКО ПАЛЕСТИНСКО

ЕТНИЧЕСКОТО ПРОЧИСТВАНЕ НА ИЗРАЕЛ НА БЕДУИНСКИТЕ И ПАСТИРСКИТЕ ОБЩНОСТИ НА ЗАПАДНИЯ БРЯГ

РЕЗЮМЕ

От идването си на власт през декември 2022 г., 37-тото правителство на Израел ускорява мерките за формализиране на анексирането на Зона „С“ на окупирания Западен бряг чрез брутална кампания за етническо прочистване, насочена срещу палестинските бедуински и пастирски общности. В преследването на своите цели Израел извършва военното престъпление на незаконно преместване и престъплението срещу човечеството на принудително преместване.

Между януари 2023 г. и април 2026 г. около 5910 палестинци от 117 предимно бедуински и пастирски палестински общности са насилствено разселени вследствие на подкрепян от гържавата и идеологически мотивиран терор от страна на заселниците, който включва многократни въоръжени нападения, побои, заплахи, тормоз и системни посегателства върху поминъка им. Тези заселници са въоръжени, финансирани, окуражени и защитени от отговорност от израелската гържава.

Израелските власти ускоряват завземането на земи и разширяването на селищата, позволяват бързото разпространението на аванпостове, увеличават финансирането за селищата и свързаната с тях инфраструктура и променят начина управлението в Зона „С“, затвърждавайки още повече десетилетия на апартейд и незаконна окупация.

Кампанията на Израел за етническо прочистване не е резултат от действията на „екстремистки“ заселници или на конкретни министри, а представлява продължителна и целенасочена гържавна политика, която третира Западения бряг като неразделна част от Израел. Тя цели разселването на палестинците, като същевременно разширява израелския контрол за тяхна сметка.

За да спрат да допринасят за извършването на престъпления по международното право, гържавите трябва да наложат целенасочени санкции на високопоставените израелски представители, които са най-силно замесени в етническото прочистване, и да забранят търговията, инвестициите,

трансферите на оръжие и дейностите, които допринасят за незаконната
окупация от страна на Израел.

ИНДЕКС: MDE
15/1102/2026
ЮНИ 2026
ЕЗИК: АНГЛИЙСКИ

amnesty.org

amnesty.bg

